

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Przyrodnicze uwarunkowania gospodarki przestrzennej, PG_00068150						
Kierunek studiów	Gospodarka przestrzenna						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2026/2027		
Poziom kształcenia	I stopnia - inżynierskie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnokademycki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnokademycki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Wydziały Politechniki Gdańskiej -> Wydział Architektury -> Katedra Planowania Przestrzennego						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Miłosz Marciniak				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	15.0	0.0	0.0	0.0	45
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	45		5.0		25.0	75
Cel przedmiotu	Rozwijanie umiejętności wykorzystania wiedzy o środowisku przyrodniczym do planowania przestrzennego, projektowania urbanistycznego i ruralistycznego.						
Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy		Efekt z przedmiotu			Sposób weryfikacji i oceny efektu	
	[K6_W04] ma wiedzę w zakresie projektowania pro-ekologicznego i zna zasady zrównoważonego rozwoju miast i regionów; ma wiedzę z zakresu przyrodniczych podstaw gospodarki przestrzennej i wpływu uwarunkowań przyrodniczych na procesy rozwoju gospodarczego w skali lokalnej, regionalnej i krajowej		Student zna istotę i złożoność procesów związanych z projektowaniem środowiskowym dla różnych jednostek przestrzennych i różnych skal - ze szczególnym uwzględnieniem cech fizjograficznych obszaru i celu projektowania.			[SW1] Ocena wiedzy faktograficznej [SW3] Ocena wiedzy zawartej w opracowaniu tekstowym i projektowym	
	[K6_U05] prawidłowo interpretuje zjawiska przyrodnicze, a przy formułowaniu i rozwiązaniu zadań inżynierskich związanych z gospodarowaniem przestrzenią dostrzega ich aspekty systemowe i pozatechniczne związane ze środowiskiem naturalnym		Student potrafi zidentyfikować występujące zjawiska przyrodnicze, interpretuje ich wpływ na potrzeby projektowanych zadań inżynierskich związanych z gospodarowaniem przestrzenią, potrafi ocenić relacje systemowe, techniczne oraz pozatechniczne związane z środowiskiem naturalnym.			[SU4] Ocena umiejętności korzystania z metod i narzędzi [SU1] Ocena realizacji zadania	

Treści przedmiotu	Treści przedmiotu - wykład Charakterystyka środowiska przyrodniczego i jego komponentów (ukształtowanie powierzchni terenu, budowa geologiczna i grunty, gleby, wody podziemne, wody powierzchniowe, szata roślinna, klimat i topoklimat). Ocena środowiska przyrodniczego do celów gospodarczych, dla potrzeb urbanistyki i planowania przestrzennego. Omówienie wpływu wykształcenia cech środowiska na możliwości wykorzystania terenu i wprowadzane przez niektóre cechy środowiska ograniczenia w wykorzystaniu obszaru o danych cechach. Ocena warunków i możliwości lokalizacji różnych obiektów. Spadki terenu ocena przydatności terenu dla potrzeb budownictwa i rolnictwa. Linie jednakowego spadku, profil podłużny, ocena przydatności terenu dla potrzeb transportu. SMGP i atlasy geologiczno-inżynierskie. Nośność gruntu. Orientacyjna przydatność gruntów do zabudowy. Ocena zagrożenia ruchami masowymi. System SOPO. Rejestry osuwisk i terenów zagrożonych. Mapy glebowe. Klasy bonitacyjne gleb i kompleksy przydatności rolniczej. Analiza terenu z punktu widzenia ochrony gruntów rolnych i leśnych. Analiza terenu z punktu widzenia przydatności dla budownictwa. Mapa hydrograficzna i hydrogeologiczna. Przepuszczalność gruntów i kierunek spływu wód podziemnych. Przydatność terenu do zabudowy ze względu na głębokość zalegania 1 horyzontu wód podziemnych. Główne zbiorniki wód podziemnych. Granice zlewni lokalnych (naturalnych i zurbanizowanych). Wykreślanie topograficznej granicy zlewni. Mapa hydrograficzna, serwis KZGW. Wpływ spływu wód powierzchniowych na transport i budownictwo. Wyznaczanie granic terenu zalewowego. Konsekwencje powodzi dla zabudowy i człowieka. Baza PSH obszary zagrożone podtopieniami. System ISOK. Typy siedliskowe lasów, ich fizjonomia i odporność na antropopresję, gospodarka w lesie, Właściwości zdrowotne wybranych zbiorowisk roślinnych. Bank danych o lasach. Serwisy RDLP. Ocena warunków i możliwości lokalizacji różnych obiektów mapy sozologiczne i geośrodowiskowe. System eMSGP. Obszary chronione geoserwis GDoś, Mapa korytarzy ekologicznych w Polsce. Elementy klimatyczne (temperatura, opady, wilgotność). Źródła danych klimatycznych. Wyznaczanie obszarów nasłonecznionych i zacienionych. Typowy rok meteorologiczny. System ARMAAG. Kierunki spływu chłodnego powietrza. Tereny potencjalnie narażone na występowanie zastoisk chłodnego powietrza. Przepływ powietrza przewietrzanie terenu. Topoklimat miasta. Waloryzacja klimatyczna obszarów zurbanizowanych.											
Wymagania wstępne i dodatkowe	Wiedza o środowisku przyrodniczym z wcześniejszych etapów kształcenia.											
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Sposób oceniania (składowe)</th> <th>Próg zaliczeniowy</th> <th>Składowa ocena końcowej</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>kolokwium z treści wykładowych</td> <td>60.0%</td> <td>50.0%</td> </tr> <tr> <td>6-8 ćwiczeń</td> <td>100.0%</td> <td>50.0%</td> </tr> </tbody> </table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa ocena końcowej	kolokwium z treści wykładowych	60.0%	50.0%	6-8 ćwiczeń	100.0%	50.0%		
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa ocena końcowej										
kolokwium z treści wykładowych	60.0%	50.0%										
6-8 ćwiczeń	100.0%	50.0%										
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur Macias A., Bródka S., Przyrodnicze podstawy gospodarowania przestrzenią. PWN, Warszawa, 2014. Szponar A., Fizjografia urbanistyczna. PWN, Warszawa, 2003. Oke T.R., Mills G., Christen A., Voogt J.A, Urban Climates, Cambridge University Press, 2017 (https://aerisfuturo.pl/projekt/urban-climates/) Błażejczyk K. i in., Miejska wyspa ciepła w Warszawie. Uwarunkowania klimatyczne i urbanistyczne. IGiPZ PAN, Wyd. Akademickie Sedno, Warszawa, 2014. Ustawy, rozporządzenia i normy											

	Uzupełniająca lista lektur	Kaczyński R.R., Warunki geologiczno-inżynierskie na obszarze Polski. Państwowy Instytut Geologiczny, 2017. Saternus P., Leksykon urbanistyki i planowania przestrzennego. BEL Studio, Warszawa, 2013. Krzyk P., Kotuła Ł., Uwarunkowania geologiczno-inżynierskie i geotechniczne w planowaniu przestrzennym z uwzględnieniem obszarów osuwiskowych. Instytut Rozwoju Miast, Kraków, 2015. Krzymowska-Kostrowicka A., Geoekologia turystyki i wypoczynku. PWN, Warszawa, 1999. Kowalczak P., Wodne dylematy urbanizacji. Wydawnictwo PTPN, Poznań 2011. Kolerski T., Praktyczne aspekty gospodarki wodnej w projektowaniu zbiorników retencyjnych. PG, 2014. Lewińska J. Klimat miasta - zasoby, zagrożenia, kształtowanie. Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej, Oddział w Krakowie, 2000. Literatura szczegółowa do poszczególnych ćwiczeń.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Ocena przydatności terenu dla potrzeb budownictwa i rolnictwa na podstawie wielkości spadku terenu.	Niveleeta drogi, wpływ rzeźby terenu na trasowanie i realizację drogi kołowej i linii kolejowej. Nośność gruntu, obciążenie graniczne gruntów przydatnych do zabudowy bez zastrzeżeń. Występowanie ruchów masowych i ich wpływ na zabudowę. Właściwości i warunki przyrodnicze terenu decydujące o klasie bonitacyjnej gleb ornych. Ocena możliwości wystąpienia powodzi na danym terenie. Wpływ zmian głębokości pierwszego horyzontu wód podziemnych na budownictwo i infrastrukturę podziemną. Możliwości wykorzystania turystycznego poszczególnych typów siedliskowych lasów. Czynniki wpływające na klimat miasta. Tereny potencjalnie narażone na występowanie zastoisk chłodnego powietrza.
Zajęcia praktyczne w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.